Довгии такий та широкий дуже, що оком зіздрити [ ] не можна. Пливе у повітрі, в сонці потопає. Людські ниви заливає. Як широкий, довгий невід. Виловить нивки, як дрібоньку рибу. Отой лан.

Зісхле бадилля бараболі шелестить на нім. Під корчем [ ] мала дитина. І хліб ще, і огірок, та й мищина. Чорний цвіркун дотулився ніжки та й утік. Зелений коваль держиться подалеки. Мідяна жужелиця борзенько [ ] оббігає дитину.

А воно плаче за шелестом бадилля. Та й звернулося і впало. Впало ротом до корча. Б'є ніжками, дуже пручається і поволеньки синіє.

А посеред розкопаних корчів спить мама. Як рана, ноги, бо покалічені, посічені, поорані. Прив'язана чорним волоссям до чорної землі, як камінь.

Сонце радо би цілу міць свою на її лиці покласти. Не може її підвести та й за хмару заходить.

Чорний ворон знявся, облітає та й кряче.

Врешті зірвалася. Наслухає, наслухає.

— Ото я! Коло роботи спати!

Взяла рискаль [ ] і копає, раз попри раз корчі розриває.

— Добре, що спить. Така мука, така мука йому та й мені з ним. А заробити треба, бо взимі ніхто не дасть...

Нагнулася та й копає, борзо, хутко. А той корч обминає. Тілько спокою, доки спить...

Його, а той камінь на грудях став ще тяжчий. Задихався і ледве міг нести маленьку Доцьку.

Спускалися в долину до річки. Гриць скреготав зубами, аж гомін лугом розходився, і чув на грудях довгий вогневий пас, що його пік у серце і в голову. Над самою річкою це міг поволі йти, але побіг і лишив Гандзуню. Вона бігла за ним. Гриць швиденько взяв Доцьку і з усієї сили кинув у воду.

Йому стало легше, і він заговорив скоро:

— Скажу панам, що не було ніякої ради; ані їсти що. ані в хаті затопити, ані випрати, ані голову змити, ані ніц! Я кару приймаю, бо завинив, та й на шибеницю!

Коло нього стояла Гандзуня і говорила так само скоро:

— Таточку, не топіть мене, не топіть, не топіть!

— Так як просишся, то не буду, але тобі було б ліпше, а мені однаково пацити, [ ] чи за одну, чи за дві. Будеш біди-ти змалку, а потім підеш у мамки [ ] крамарям та й знов бідуватимеш. Як собі хочеш.

— Не топіть мене, не топіть!..

— Ні, ні, не буду, але Доці вже ліпше буде, як тобі. То вертайся до села, а я йду мельдуватися... [ ] Аді, оцією стежечкою йди, геть, геть, аж угору, а там прийдеш до першої хати, та увійди та й кажи, що так і так, тато хотіли мене утопити, але я випросилася та й прийшла, аби-сте мене переночували. А завтра кажи: може би, ви мене найняли до дитини бавити. Гай, іди, бо то ніч.

І Гандзуня пішла.

— Гандзю, Гандзю, а на тобі бучок, бо як на тебе пес надибає, то й роздере, а з бучком май [ ] безпечніше.

Гандзя взяла бучок і пішла лугами.

Гриць закочував штани, щоб перейти річку, бо туди була дорога до міста. Вступив вже у воду по кістки та й за-деревенів.

— В о ім'я отця і сина і святого духа, амінь. Отче наш, іжи єси на небесі і на землі...

Вернувся і пішов до моста.

— Зіздрити — осягнути.

— Корч — тут: кущ бараболі (картоплі).

— Борзо, борзенько — швидко, швиденько.

— Рискаль — заступ.

— Пацити — відповідальність нести, терпіти.

— Мамка — тут: нянька.

— Мельдуватися — заявляти.

— Май — трохи.